

Välkomna till ett webinarium om studie- och yrkesvägledning på distans!

Skolverket, Högskolan Väst och
Mia Lindberg i samverkan

Skolverkets nyhetsbrev för studie- och yrkesvägledare!

**Ange att du prenumererar i egenskap av studie- och
yrkesvägledare**

www.skolverket.se/nyhetsbrev

Skolverket

E-vägledning - eller inte?

I en särskild tid...

- Strukturomvandling
- Social justice...

"the way in which human rights are manifested in the everyday lives of people at every level of society"

- Strategier
- Struktur
- Samtalsfärdigheter

Vad behöver min målgrupp?

Vad behöver jag som vägledare?

Är det vägledning eller information?

Castells...Nätverkssamhällets framväxt

Castells, M (1999, 2012)

- Ett nätverkssamhälle..alla delar allt
- Delar aktiviteter, värderingar, delar idéer – går samman kring ideologier
- “..towards a collective action and shared ideals, such as...creating community”

Han säger vidare;

- “Considering career development, through social media it is now possible to connect directly with individuals and learn from expert voices inside a sector”

Connectivism

En teoribildning knuten till det pedagogiska fältet vars perspektiv fokuserar på hur digitala nätverk inverkar på karriärutvecklingsmöjligheter.

Nätverket utgör läroplanen – the community is the curriculum.

I ett karriärutvecklingsperspektiv menar man att “Connectivism” ger den enskilde möjlighet att bygga upp karriärrelaterade nätverk utifrån egna behov och därmed utöka det sociala kapitalet.

Social media, social justice?

- Sociala mediars betydelse för *social rättvisa*
- Livskvalité, utbildning, arbete, demokrati och nätverk...

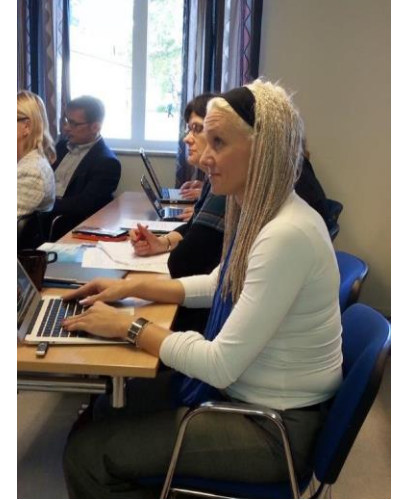
Eller

- Bidrar sociala medier till nya former av “ojämlikhet”, där vissa är exkluderade, vilket ökar graden av utanförskap och social orättvisa?
- “Hjälpa klienten/indviden att leva ett rikare liv”
(Fritt översatt från Egan, G, 2010)

Career practitioners conceptions of social media and competency för social media services

Kettunen, J (2017)

Var står du?

Ability to utilize social media for collaborative career exploration

- Sociala medier används som en plats där man möter andra med liknande tankar och funderingar
- Där individer kan stödja varandra, känna igen sig
- Där vägledaren ser individen som en aktiv informationsökare, med förmåga att nyttja sociala medier som en resurs
- Vägledaren ser det som sin uppgift att i viss utsträckning vara en part i processen – fast mer i bakgrunden

Ability to utilize social media for **co-careering**

- Vägledaren hanterar att den “vägledde” har inhämtat impulser, värderingar och information via andra källor.
- “Co-careering – in which expertise sharing a meaningful co-construction on career issues take place with and among community members”
- Vägledaren som medaktörer i den samhällsförändring som sociala medier medför

“Transition from practitioner- led interaction to individual-led interaction” (Kettunen, J, 2015)

With or without a career practitioner... Hot eller möjlighet?

IKT som en viktig del av karriärvägledarkompetensen

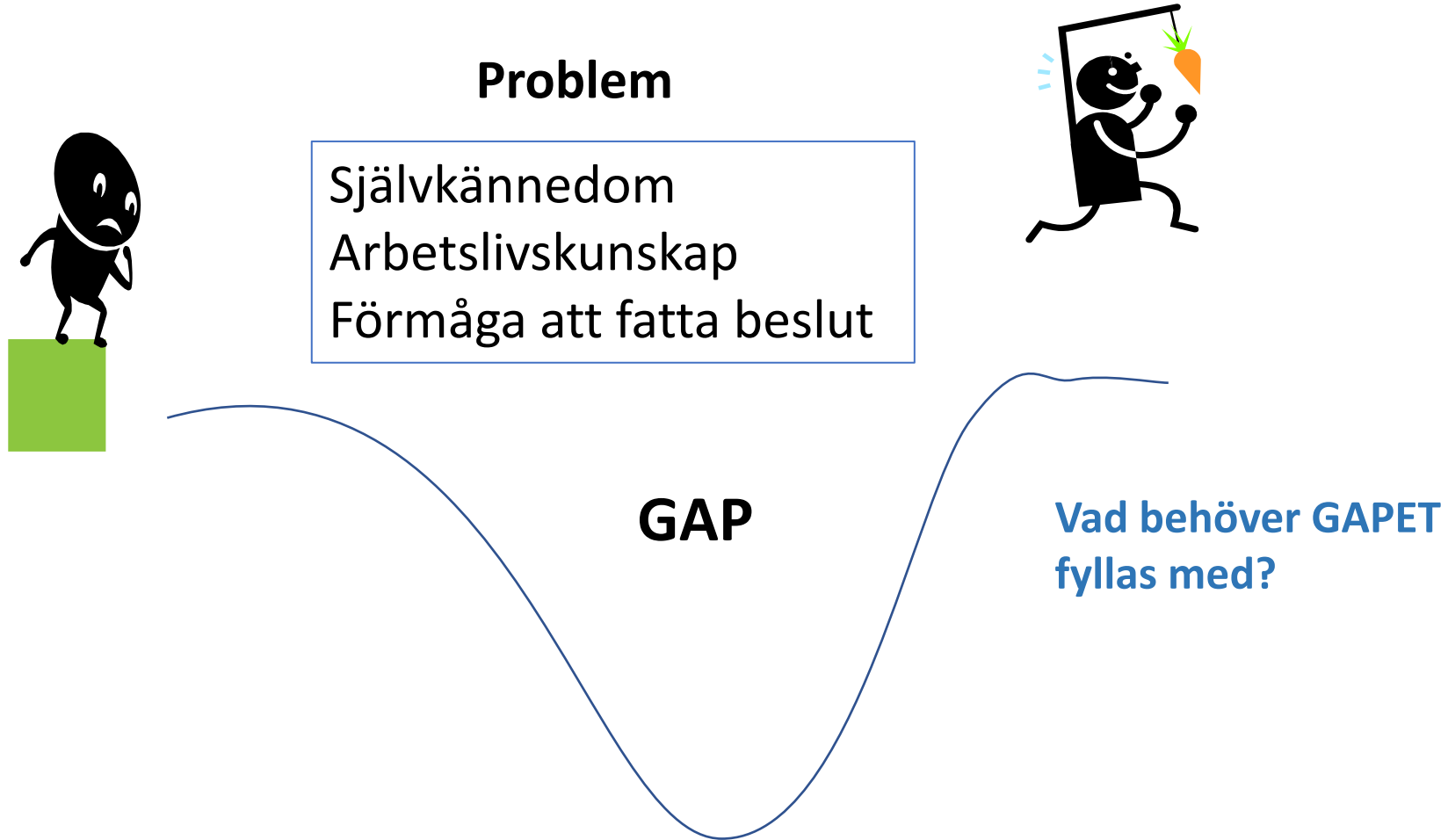
”Career practitioners who are not developing their digital career literacy will be left behind in their own careers, as well as in their ability to help clients”
(Hooley, T, 2012)

Att förstå innebörden av nya **begrepp** som kan ge oss en bild av hur IKT påverkar både de vi möter, vår profession och våra tjänster

• Connectivism	Vägsökare	Klient	Elev
• Collaboration	Vägledningssökande	Individ	Deltagare
• Co-Careering	Distansvägledning?
E-vägledning?	Flexibel vägledning	

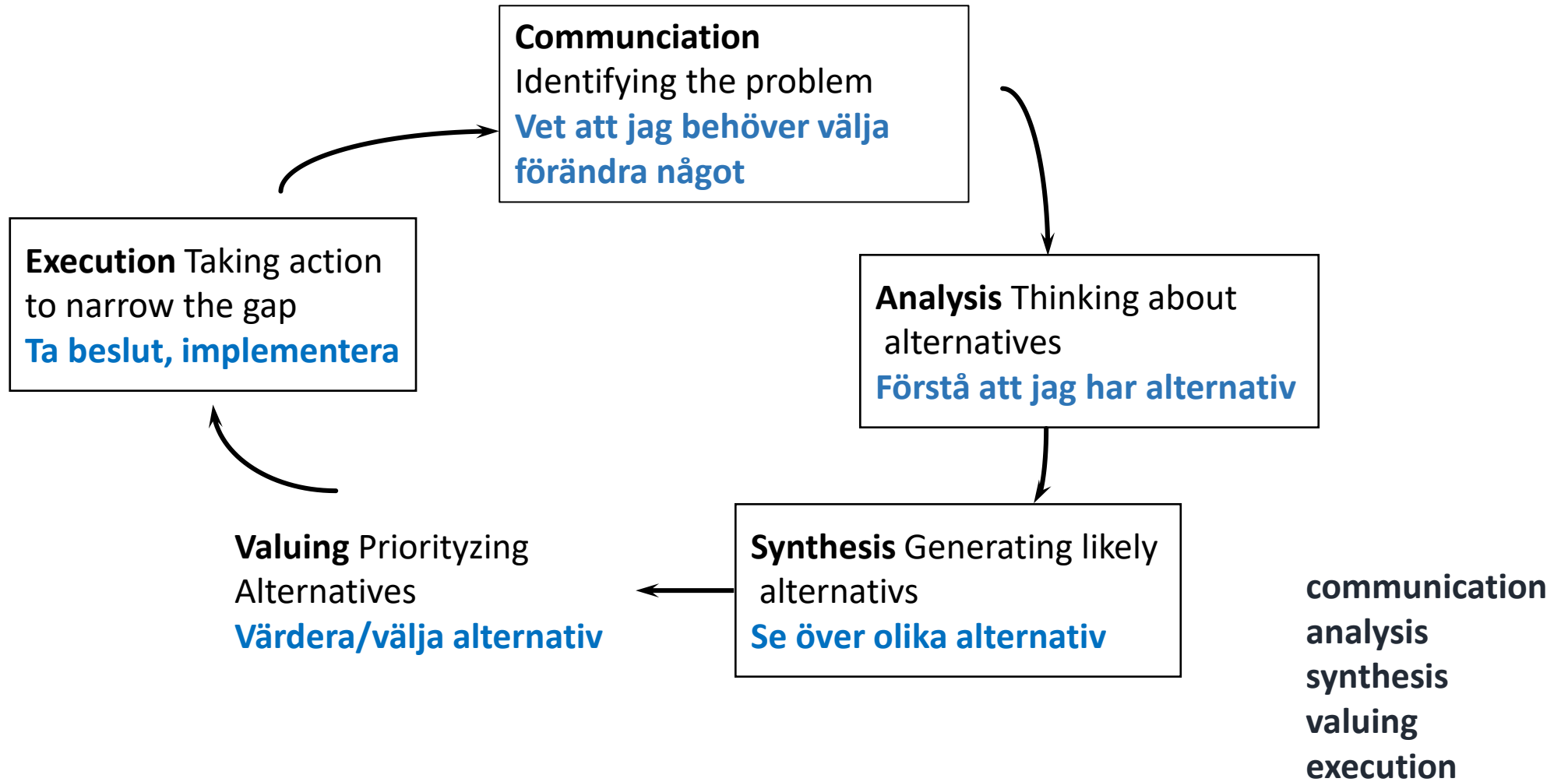
CIP- Cognitive Information Processing

Sampson, Reardon, Peterson & Lenz (2003)

CIP- Cognitive Information Processing

Sampson, Reardon, Peterson & Lenz (2003)

E-vägledning

eVejledning er et tilbud for dig, der har brug for vejledning om uddannelse og job. Du bestemmer, hvad vi skal tale om. Du kan få fat i os hver dag, også weekend og aften. Du kan tale og skrive med os via telefon, chat og email om dit valg af uddannelse og job og du kan vælge at gøre det helt anonymt. Du er velkommen til at kontakte eVejledning flere gange.

E-vägledning från teori till praktik

Hur gör man?

Danmarks fyra K modell

1. Kontakt
2. Kontrakt
3. Kommunikation
4. Konklusion

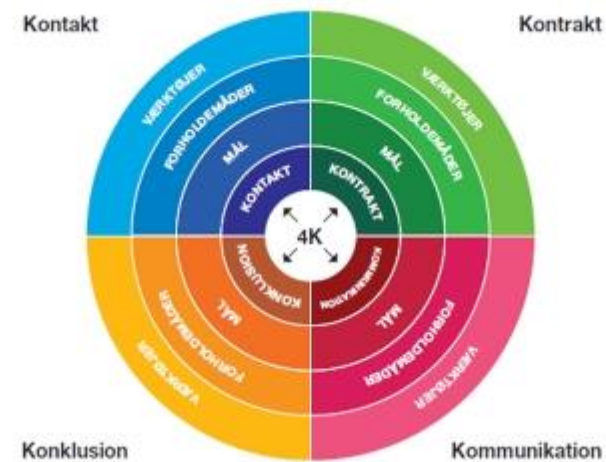
Modellen har en hel del gemensamt med äldre modell för vägledning via telefon, Nya Zeeland. Väglednings modeller och metoder har ofta mycket gemensamt, men verktygen/IKT-stöd varierar.

”Careerworkers are needed, not to manage content, nor master a tool, but enable a process” (Law, B, 2012)

Evejledning i Danmark, arbejdsmodell.
Basfærdigheder som får olika utrymme och betydelse beroende på val av "verktyg"

Detaljinformation:

https://www.ug.dk/sites/default/files/evejledning_4k_model.pdf

Kontakt

- Etablera relation, stäm av skäl till kontakt, ange förväntningar/förutsättningar, val av kommunikationsform? Ok eller annat forum? Tidsåtgång?

Kontrakt

- Klargör mål, samfatta, spegla, summera. Vad vill du uppnå? Tid att reflektera.

Kommunikation

- Vägledare och vägsökande arbetar tillsammans med frågan, undersökande, utmanade, informerande: Prövar, värderar hypoteser och alternativ. Tid för reflektion

Konklusion

- Värdera slutsatser utifrån i kontraktet uttalat mål, stimulera aktivitet, tid för summering och reflektion. Möjlighet till återkontakt, hur?

Att arbeta med **text**...

Några generella reflektioner

Oavsett vilket verktyg du väljer e-post, chatt, PM via facebook..

- Omvandla "aktivt lyssnande" till "aktivt läsande" (Nygaard, E, 2019)
- Texten "skalar bort" yttre faktorer och inbjuder till fokus på kärnfrågan.
- Den sökande väljer tid, plats och när/om hen vill fortsätta kommunikationen, direkt, senare, eller en annan dag...
- Maktförskjutning – du blir "hembjuden"..
- Enkelt att dela "kvalitetssäkrade" länkar, filmer, information

Att arbeta med **text**...

- I det möte som i tid och rum helt styrs av den sökandes behov kan man uppnå "the teachable moment" (Sampson 2014). Dvs när frågan/funderingen av den sökande, upplevs som mest aktuell
- Erbjuder "tanketid" – både för vägledare och sökande

Vägledare: Jag måste fundera lite på detta...Jag ska höra mig för med en kollega – jag återkommer...

Sökande: Tack, jag har fått svar

Sökande, senare: Jag har tänkt vidare på en sak, och nu undrar jag...

Enligt erfarenheter från Evejledning, är det vanligt att den sökande återkommer då hen bearbetat information eller påbörjat en tanke**process**..

Det tycks uppskattat och processtödjande med kombinationen synkront och text

Att vägleda via facebook

Evejledning i Danmark delar upp vägledning via facebook i tre kommunikationskategorier:

- **Beskedsvägledning** – Vägledning som sker via PM – liknar e-post, men facebook erbjuder inte anonymitet. En fördel kan vara att kunna följa tråden från tidigare kommunikation
- **Opslagsvejledning** – Vägledning som sker via ett anslag på Evejlednings facebooksidea/vägg. Synligt för alla. Oftast en eller flera sakfrågor. Många med kunskap kan svara! Ibland i dialog mellan sökande, svarare och vägledare.
- **Opdateringsvejledning** – Vägledning som initierats av att evejledning har lagt ut information om något angeläget ämne som i sin tur föder reaktioner

Samtalsfärdigheter

- Att vara e-vägledare innebär att kunna vara särskilt tydlig och medveten om sin profession!
- Hur medveten är du idag om olika metoder och verktyg? Använder dem i dina "traditionella" samtal?
- Klargör gärna att du avser arbeta med en specifik metod – dvs "Är det ok för dig att vi systematiskt går igenom vad det här ska handla om?" Vi brukar använda 4K...
- När ditt samtal "filtreras" via webben – bli tydligare!
- Pröva skalfrågor! Pröva berättelser! Pröva – vad skulle du föreslå ngn annan som du brydde dig om, i en motsvarande situation...

"Skapa närhet med hjälp av avstånd"

(Finn Skårderud)

Att synas i bild/webbinars

Reflektioner

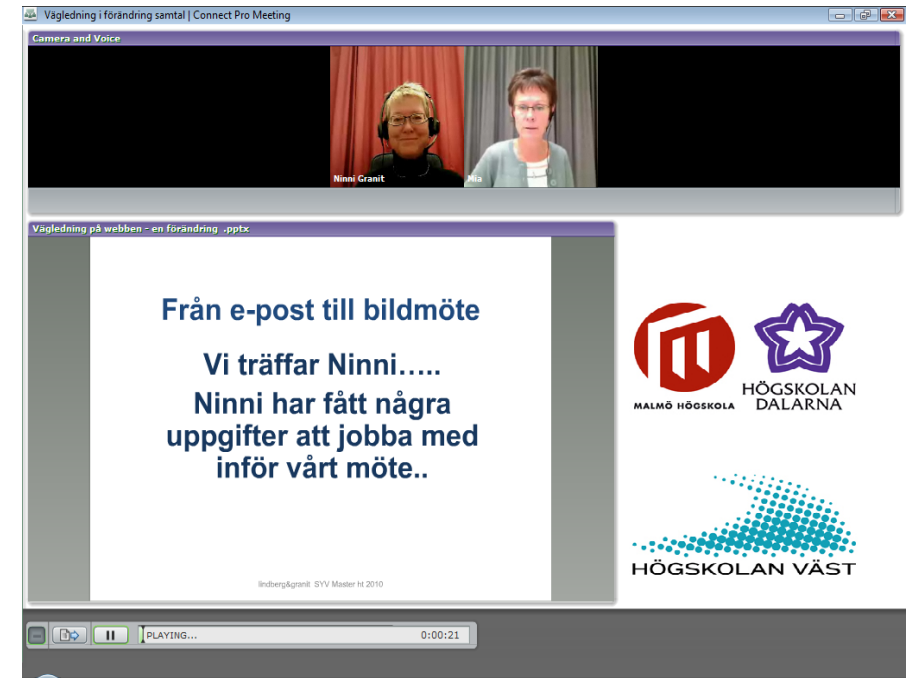
Vad tillför det?

Vilka hinder/nackdelar kan bild innebära?

Ange förutsättningar?

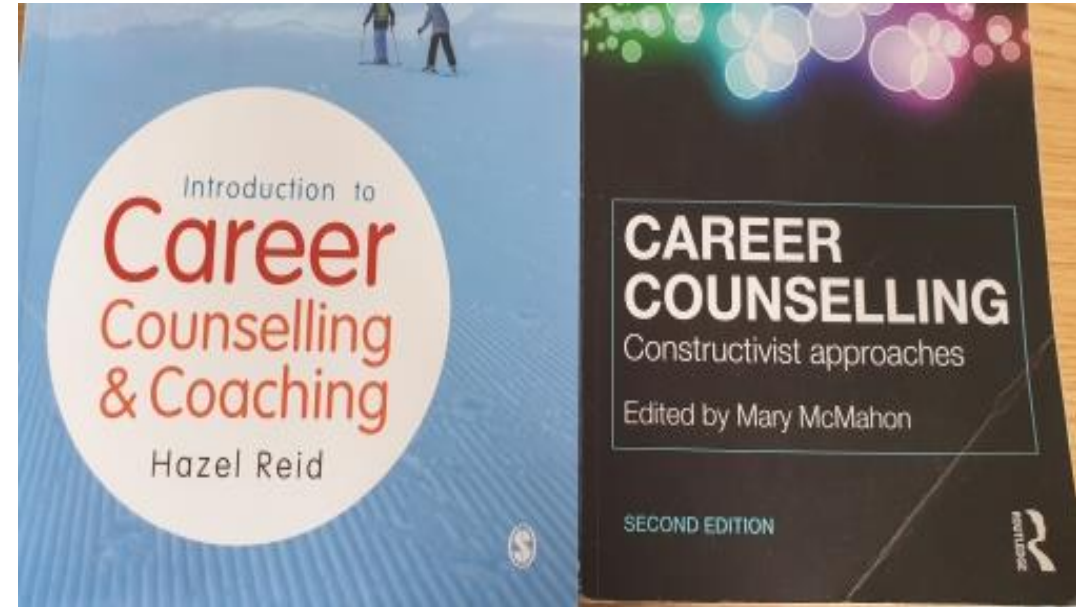
”Störningar” i bakgrund, ljud, rörelse?

Vad ska kommunikationen handla om?

I Hazel Reids bok (2016) erbjuds flera konkreta tips på hur man kan använda sig av samtalsfärdigheter också då man arbetar online. Pröva på dig själv:

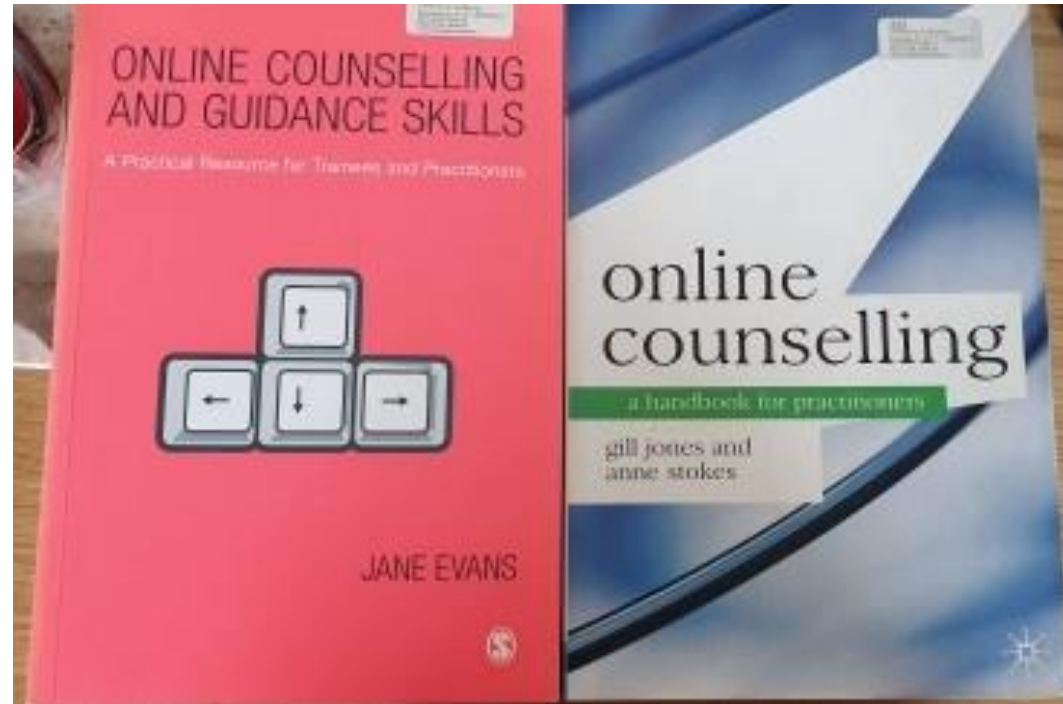
“In terms of careers work, on a scale of 1-10, with being not interested and will not use digital technologies to 10, yes, all the time on every occasion – what is your position?” (sid 223)

I antologin (2017) redaktör Mary McMahon, erbjuds exempel på hur man också kan bist den sökande med stöd av narrativa metoder, baserade i konstruktivistisk förhållningssätt. Där bilder och digitala verktyg utgör viktiga verktyg. (sid 210-)

Fortfarande läsvärt!

Bägge böckerna har basic info om allt man bör tänka på vid online möten.
Tex ange förväntningar, skapa relation, samtalsfärdigheter, skillnader mellan att mötas synkront eller asynkront etc.

Att e-vägleda...

Vad saknar du?

Utmaningar för vägledare

- Mod att "kasta" sig ut...
- Mod att möta det okända hela tiden...
- Mod att vara "synlig",
transparant
- Mod och kunskap för att kunna
vara flexibel i att möta
sökandes val av
kommunikationsform
- Vad mer.....?

Politiska och strukturella utmaningar

Organisation	Distansutbildning/kompetensutveckling
Finansiering	Blended learning
Tydliga riktlinjer	Livslångt lärande
Samverkan	Livslång vägledning
Stöd	Etiska riktlinjer
Support	Karriärbyten
Struktur	
Oberoende av tid och rum	

Intressant forskning!

Challenges in implementing ICT in career services: perspectives from career development experts

Jaana Kettunen¹ · James P. Sampson Jr.²

Received: 13 February 2018 / Accepted: 7 May 2018
© Springer Science+Business Media B.V., part of Springer Nature 2018

Abstract This article reports the findings from a phenomenographic investigation into career development experts' conceptions of challenges involved in the implementation of information and communication technologies (ICT) in career services. **The results show that these challenges varied from (1) inadequate access to ICT, (2) inadequate access to information, and (3) inadequate skills and competencies, to (4) inadequate integration.** These findings provide a deeper understanding of critical aspects that may have an important role in the further development and successful implementation of existing and emerging technologies within the guidance service sector.

- www.evagledning.se (Norrtälje kommun samordnar)
- <https://framtidskortet.se/> (Norrtälje, utvecklingsarbete inom evagledning.se)
- <https://www.ug.dk/evejledning>
- <https://www.ug.dk/evejledning/artikler-om-vejledning-digitale-medier?>
- https://www.ug.dk/sites/default/files/evejledning_4k_model.pdf
- http://orgchi-tukhnakal.savviihq.com/wp-content/uploads/2017/05/chat_counselling_handbook1.pdf
- <https://link.springer.com/article/10.1007/s10775-018-9365-6>
- <https://link.springer.com/article/10.1007/s10775-018-9383-4>
- <https://adventuresincareerdevelopment.wordpress.com/>
- <https://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20140108124146/http://www.ukces.org.uk/assets/ukces/docs/publications/careering-through-the-web.pdf>
- <http://www.elgpn.eu/webinars>
- DigiSYV (borje.lindqvist@amf.lulea.se)
- <https://www.vagledarforeningen.se/aktuellt/en-djupdykning-i-e-vagledning/>

Gå gärna med i vår facebook grupp “ICT in Guidance and Counselling” – gruppen är internationell.
Upprättad av Jaana Kettunen, Anette Jochumsen och Mia Lindberg